

УДК 378.22:78.071.2

DOI 10.31654/2663-4902-2023-PP-3-64-70

Шумський М. О.

народний артист України, професор,
завідувач кафедри інструментально-виконавської підготовки
Ніжинського державного університету імені Миколи Гоголя,
професор кафедри оркестрового диригування та інструментознавства
Національна музична академія України імені П. І. Чайковського
maestro_shumskyi@ukr.net
orcid.org/0000-0002-0377-973X

ДІЯЛЬНІСНА ПОЛІВЕКТОРНІСТЬ СУЧАСНОЇ МАГІСТЕРСЬКОЇ ПІДГОТОВКИ ОРКЕСТРОВИХ ДИРИГЕНТІВ

Посилена увага педагогів мистецьких напрямів до сучасних методів підготовки спеціалістів в усьому світі пояснюється тим, що освітня система враховує та оперативно реагує на вимоги сучасного суспільства. Не є виключенням і підготовка оркестрових диригентів. Відпрацювання та удосконалення методики підготовки оркестрових диригентів має починатись з урахування складності, системності та полівекторності формування особистісної діяльній професійності здобувача, що передбачає запровадження комплексної методики як інноваційної технології, орієнтованої на сучасні запити у цій професії. Саме в цьому полягає актуальність представленої роботи. Метою дослідження статті є встановлення суті понять «диригування», «техніка диригування», «диригентська майстерність», «діяльній полівекторність», а також розглянуто складові та алгоритм підготовки диригентів, визначення змісту навчальних програм з підготовки спеціалістів, що планують присвятити себе професії диригента; представлено ті знання та навички, які необхідні для роботи в цій галузі; розглянуто основні проблемні питання щодо методів підготовки диригентів, роль природних даних та необхідність активного фахового тренінгу та постійного технічного й теоретичного вдосконалення. З метою розгляду діяльній полівекторності у підготовці оркестрових диригентів використано комплексний підхід до методології. Це описовий метод, аналіз та синтез, а також методика міждисциплінарних досліджень, порівняльний та зіставний методи. Основною гіпотезою у дослідженні є припущення, що формування діяльній полівекторності в процесі магістерської підготовки оркестрових диригентів має бути багатоцільовим, та відбуватись паралельно з поглибленим засвоєнням музично-теоретичних знань, оркестровою практикою та формуванням інноваційних за художнім змістом концепцій навчальних планів та навчальних програм, а також у синергії з професійними митцями – практиками, наставниками. Перспективними є дослідження окремих компонент діяльній полівекторності оркестрових диригентів, подальше винайдення ефективних концепцій змісту диригентської освіти, формування інноваційних індивідуальних навчальних програм з диригування, розширення меж застосування практичного досвіду здобувачів в умовах концертно-виконавської практики.

***Ключові слова:** діяльній полівекторність, диригентська майстерність, методика викладання, оркестровий диригент, вища музична освіта.*

Постановка проблеми. Мистецтво оркестрового диригування є складним та багатоплановим творчим процесом, тому магістерська підготовка таких спеціалістів полягає у становленні мануальної техніки на музичному матеріалі вищого рівня складності та засвоєнні фундаментальних теоретичних знань, а також передбачає формування фахових компетентностей, які є основою професійної майстерності майбутнього керівника оркестру.

Процес навчання диригуванню має бути комплексним, розкривати різні аспекти розвитку світового оркестрового мистецтва, загальної музичної культури, музикознавства, спрямованим на удосконалення мануально-технічної виразності та розвиток

полістилістичних засобів диригування. Саме тому розробка нових методик, визначення їх ефективності, а також коригування вже існуючих форм та методів формування диригентської майстерності визначає наукову проблематику багатьох сучасних розвідок з теорії та практики диригування. Розробка теми інноваційних складових підготовки диригентів, комплексного підходу до навчання базована на теоретичних розвідках щодо специфіки освітньо-диригентської системи, змістів, форм та моделей фахової диригентської підготовки, а також завданні всебічного вивчення досвіду українських та світових майстрів диригентського мистецтва. Одним з проблемних питань методики викладання оркестрового диригування залишається проблема діагностування рівня знань та, власне, визначення того максимуму, що необхідний для здійснення різних за форматом та метою репетиційно-концертних практик. Не втрачає актуальності й наукова проблематика: засвоєння різноманітних стилів диригування на матеріалі симфонічних творів різних епох, що містять зразки різних композиторських технік, у тому числі інноваційних, здобутків в галузі диригентської педагогіки, музичної психології, мистецтва інтерпретації.

Аналіз останніх досліджень. В історії диригентського мистецтва існує чимало спеціальних праць українських та європейських диригентів – практиків та науковців, в яких висвітлені пріоритетні завдання організації та змісту диригентської освіти та професійної діяльності оркестрових диригентів. Це праці В. Аїма, Г. Берліоза, Р. Вагнера, Б. Вальтера, Ф. Вейнгартнера, Г. Вуда, Л. Бобер, М. Канерштейна, М. Колесси, Р. Кофмана, Г. Макаренка, Т. Мазепи, Ш. Мюнша, І. Разумного, Г. Ткаченко та ін.

Сучасні проблеми підготовки диригентів розглядаються з різних позицій, диригентська майстерність – широке поле для дискусії. Це опис та аналіз етапів навчання диригуванню, визначаються технології, методи, засоби, що сприяють ефективному навчанню в класах оркестрового диригування. Дискутуються питання визначення рівня диригентської майстерності, її специфіка та інтерпретування тощо [5].

У низці робіт формуються теоретико-методологічні основи навчання, автори визначають широкий простір знань та складових вивчення оркестрового диригування, де особлива увага приділяється відпрацюванню гнучких підходів до засвоєння різних аспектів техніки диригування, окрему увагу приділено підготовці особистості, креативності, індивідуальності диригента [2].

Розглядаються особливості системного підходу до категорії диригентської майстерності. Складність роботи диригента, наявність індивідуальної манери митців дає можливість висунути гіпотезу, що в диригентському мистецтві є дві сторони, котрі належать до категорій тактування та диригування [4]. Одна категорія чинить вплив на сумісність виконання, точність ритму тощо; інша – впливає на виразність, емоційність, точне передавання образності, майстерність інтерпретації.

Досліджуються основи та напрямки змін в термінологічному комплексі науки про диригування, описано та складено рекомендації щодо техніки диригування [3, 5]. Наприклад, мануальна диригентська техніка, розгортання бачення такої техніки ґрунтується на виразності виконання та джерелах цієї виразності. Розглянуто історію становлення та розвитку диригентської майстерності загалом, а також вказано на її основні види диригування, їх спільні та специфічні риси. Загалом названо основні види диригентської майстерності, дається коментар до особливостей розвитку диригентської майстерності з огляду на відомих диригентів та специфіку виконання [3]. І саме різні техніки, побудовані на міцних традиціях, в науковій літературі породжують дискусії, щодо методик навчання, до підходів, до виховання також існують різні точки зору.

У фокусі дослідницької уваги перебуває також і сфера практичного диригування, тобто розробки власної манери та техніки через практичну діяльність, що є дуже популярною в багатьох мистецьких спільнотах: майстерність диригування формується в процесі різностильових виконавських практик, які стають основою для результативності фахової підготовки майбутніх оркестрових диригентів [4, 8].

Частина педагогів та спеціалістів з диригентської майстерності стверджують, що знання теорії для студента є обов'язковим. Саме теоретична підготовка допомагає поглибити знання з історії диригентської майстерності, вивчити унікальний досвід відомих майстрів у цій галузі [7]. Стверджується, що професія диригента містить рід

суб'єктивних компонент: емпіричну (здатність до природного відтворення різних прийомів диригування); методичну (рівень пізнання специфіки різних диригентських шкіл); естетичну (індивідуальний слухацький досвід та рівень сформованості художніх смаків); науково-теоретичних (глибина знань та розуміння закономірностей мистецтва диригування).

Важливою стороною підготовки диригента є психологічні та дидактичні складові виховання. Так у низці робіт розглянуто засади формування у майбутніх оркестрових диригентів здатності до самовиховання та самовдосконалення, психологічні аспекти виховання професіоналів в цій галузі [6, 9]. Йдеться також про феномен Я-концепції диригента оркестру, що є не тільки сукупністю уявлень та переконань, але й ставлення людини до себе та до своїх культурно-естетичних, професійних обов'язків. Це насамперед аналіз змісту та складових Я-концепції в її актуалізації, йдеться про роботу з розкриття інноваційного потенціалу особистості: творчого, професійного, енергозберігаючого, здатності до самореалізації [3, 9].

У перспективі залишається дослідження аспектів Я-концепції щодо музичної освіти, де було б визначено основи регуляції та управління внутрішнім процесом в підготовці диригента [6, 8]. Актуальність такого напрямку розвідок сприяє розумінню підготовки майбутніх диригентів як поліфункціонального процесу, що дозволить переорієнтувати мету та завдання традиційного навчального процесу з формування професійних умінь та навиків, знань з теорії та історії диригентського мистецтва на широке розуміння полівекторності майбутньої диригентсько-оркестрової діяльності.

Виділення невирішених раніше частин загальної проблеми. Невирішеними залишаються питання: концептуальних інновацій в системі фахової підготовки оркестрових диригентів; ефективних сучасних методик формування диригентської майстерності; систематизації та класифікації національних диригентських стилів; окремі аспекти модернізації навчального процесу з підготовки оркестрових диригентів. Саме тому розгляд діяльній полівекторності є важливим для розвитку теорії та методики формування майстерності оркестрових диригентів.

Традиційна професійна підготовка оркестрових диригентів спрямована на виконання творчих навчальних завдань теоретичного та практичного спрямування. Разом із тим у сучасному світі до цього списку додається психологічна підготовка, цифрова грамотність, проблема виховання та самовиховання особистості. Тому актуальним залишається питання діяльній багатовекторності в системі фахової підготовки молодого спеціаліста з огляду на увагу до внутрішнього світу та рівня культури майбутнього керівника оркестру. Варто приділити увагу проблемам формування професійної компетентності диригента, оскільки без необхідних особистісних якостей навчання не буде ефективним.

Феномен творчості професійного диригента оркестру обумовлює формат освітнього процесу в межах магістерської підготовки, потребує застосування інноваційних методик, комплексного підходу із залученням сучасних технологій, та ґрунтується на концепції діяльній полівекторності, що надалі має забезпечити ефективний навчальний результат.

Формулювання мети статті. Дослідницькою метою статті є встановлення змісту основних понять в методиці формування диригентської майстерності («диригування», «техніка оркестрового диригування», «диригентська майстерність», «діяльній полівекторність»), а також визначення складових та алгоритмів магістерської підготовки оркестрових диригентів з урахуванням як комплексного підходу до музичної освіти загалом, так і окремо до диригентської педагогіки.

Завданнями, покликаними реалізувати дослідницьку мету, стали такі:

- встановлення визначень змісту основних термінів в дослідженні;
- визначення актуальних навчальних тем для тих спеціалістів, що планують здобути диригентську освіту;
- характеристика фахових компетентностей, необхідних для роботи в цій галузі;
- розглянуто основні проблемні питання щодо методів підготовки диригентів, природних даних, та необхідності активного навчання й стабільного вдосконалення митця.

Виклад основного матеріалу дослідження. Диригування є складним та багатоаспектним явищем. Насамперед розглянемо поняття «диригування», як багатогранну та складну професію [3]. Диригування може бути потрактоване як сукупність різнохарактерних знань та навичок, комплекс різних видів діяльності, серед яких найяскравіше представлено: інтерпретаційний (аналітичний), виконавський (евристичний), управлінський (дієвий), репетиційний (процесуальний), а також проєктний (форма організаційної діяльності).

З таких позицій диригентська техніка передається являє собою осмислену мову жестів, та є системою засобів і прийомів, що дають можливість диригенту взаємодіяти з колективом виконавців – оркестром. Диригування є унікальною технікою, оскільки є комунікацією з аудиторією та колективом виконавців за допомогою виразної міміки й семантично визначених жестів, які спрямовані на трактування музичного твору, розкриття його образності, системи уявлень, емоцій.

Діяльнісна полівекторність в оркестровому диригуванні – це сукупність множинних фахових компетенцій диригента, які митець має реалізувати за допомогою диригентського апарату та колективу музикантів, а також авторські художньо-образні моделі інтерпретації оркестрової музики. Діяльнісна складова в такому випадку полягає, першочергово у вмінні митця демонструвати мануальну концепцію власної інтерпретації музичного твору в читабельній, та зрозумілій колективу виконавців, формі промовистих жестів.

Оркестрове диригування, як мистецька професія, має низку особливостей, однією з них є необхідність утримання складних фізичних та розумових навантажень, що протікають в паралельних площинах. Диригент має бути фізично тренуваним, витривалим, а також має бути психологічно стабільним та вміти добре триматись на публіці, добре керувати своїм тілом, навчитися естетиці рухів. Диригентська техніка спирається на вміння встановити адекватний композиторському баченню музичний темп, контролювати точність метро-ритмічної будови твору, вміння організувати злагоджений виконавський ансамбль в оркестрі.

Диригентська техніка, як мануальна, так і комунікативна, має бути гнучкою. Це свого роду *soft skills* в диригентському мистецтві, що дозволяє коригувати оркестрове виконання відповідно до поставленого творчого завдання, якомога точніше втілювати зміст музичного твору, використовуючи усе багатство диригентських прийомів. Техніка диригування ґрунтується на змістовних засадах, закладених композитором у програму симфонічного твору, виконавське інтонування якого закодовано у системі засобів музичної виразності. Таким чином, мануально-пластична мова диригентських рухів, що розгортається у просторово-часових вимірах, ретранслює творче тлумачення диригентом композиторського контексту оркестрового твору, і робить для музикантів оркестру зрозумілою мету і характер виконання творчого задуму.

Діяльнісна полівекторність диригентів базується на апробованих формах та методах керування виконавським процесом в репетиційних та концертних умовах, і є орієнтиром для процесу фахової магістерської підготовки майбутніх оркестрових диригентів. Якщо розглядати цей процес з позицій змісту навчання, то виокремлюються діяльнісні вектори, які корелюють з подальшою професійними завданнями та обов'язками оркестрового диригента: мануально-технічна досконалість; інтерпретаційська переконливість; широка обізнаність в галузі історії оркестрового мистецтва та симфонічної літератури; знання кожного оркестрового інструменту, специфіки його строю, прийомів звуковидобування та виражальних особливостей; застосування комплементарних методик роботи з оркестром; організація системної роботи оркестру та його повноцінне кадрове забезпечення; арт-менеджмент. Також диригент має бути обізнаним у галузі психології музичної творчості та педагогічної майстерності, проявляти художню волю та харизматичні якості, бути взірцем відданості мистецтву та внутрішньої особистісної організованості.

Тому в процесі магістерської підготовки усі компоненти освітньої програми тим чи іншим чином спрямовані на забезпечення професіоналізму майбутнього оркестрового диригента, та його діяльнісну полівекторність. Удосконалення різностильової техніки відбувається в класі диригування на матеріалі високохудожніх надскладних творів національної та світової симфонічної літератури; мистецтву інтерпретації

присвячені окремі лекційні курси та майстер-класи, у тому числі гостьові; комунікативний досвід набувається в ході вивчення курсу з методики роботи з оркестром, а також подальшої диригентської практики роботи з оркестром та на апробаційних виступах з навчальним колективом; лекції з менеджменту проєктної діяльності забезпечують для здобувача базу знань в царині методології творчого планування, проєктного моделювання, організації та реалізації концертно-просвітницьких програм, а також у просуванні власного мистецького продукту.

Педагогічне завдання викладача з фаху – передбачити кількісну та якісну збалансованість в передачі та засвоєнні знань інформативної інформації для посилення професійно орієнтованої вмотивованості магістрантів, забезпечити персональний підбір робочого навчально-нотного матеріалу високого рівня складності та художньої цінності, який дасть можливість кожному здобувачу проявити свою творчу природу, і разом із тим, стане основою для побудови індивідуальної освітньої траєкторії, як перспективного шляху до пошуку власного статусу в професії диригента оркестру.

З таких позицій йдеться про формування методик диригування у процесі навчання диригентської майстерності у вищій школі. Методика диригування – це наука, що спрямована на формування творчих здібностей майбутніх диригентів, показ позитивних сторін професії, виховання зацікавленості та відданості диригентській майстерності, формування розуміння сутності професії та необхідної роботи з постійного удосконалення власних інтелектуальних устремлень.

Ще одним завданням педагога є формування особистості диригента, оскільки мистецькі професії неможливі без великого інтелектуального багажу, тонкого відчуття мистецтва, вишуканого смаку. Професіонал в оркестровому диригуванні має вміння ясно та логічно мислити, завжди намагатися покращити власні вміння, працювати над власною манерою, мати творчі досягнення.

Амбітність – одна з важливих рис професіонала, яка спонукає до постійної роботи над підвищенням власного рівня майстерності. Тому, потрібно враховувати таку складову освітнього процесу як наставництво, адже молоді диригенти, що прагнуть до найвищого рівня професіоналізму, потребують системного підходу в посиленні та стабільності мистецької вмотивованості. На нашу думку, варто показувати здобувачам шлях до набуття потрібних фахових компетентностей, спрямовувати їхнє мислення до творчого пошуку та самостійності у професії. Саме тому завдання та рекомендації педагогів мають спиратись на сучасні досягнення мистецтва, педагогіки та методики викладання.

У провідних українських закладах вищої музичної освіти, на рівні авторських диригентських класів та шкіл з оркестрового диригування, успішно здійснюється практика наставництва. Така традиція гарантує підготовку плеяди талановитих послідовників – здібних та працездатних митців, які налаштовані своєю творчістю на побудову кар'єрного зростання на диригентській ниві. Викладач, як правило провідний професор вищого навчального закладу, створює модель індивідуального творчого образу кожного учня й навчає своїх вихованців на засадах низки критеріїв: готовність до співпраці, високий рівень сформованості музичного світогляду, технічна гнучкість та мистецький хист, здатність до постійного самовдосконалення, музикознавський інтелект та аналітичне мислення, бачення перспектив особистісного розвитку в професії. Щодо учнів, то для гармонійного розвитку спеціаліста та реалізації в повному обсязі полівекторного підходу від майбутніх диригентів також вимагається дотримання усіх настанов, дисциплінованість, стабільне самовдосконалення, якісний рівень мануальної техніки, креативність в трактуванні музичних творів, здатність застосовувати сучасні комп'ютерні технології та інформаційні ресурси. Як правило, в подальшому такі випускники магістерських освітніх програм демонструють готовність до подальшої підтримки традицій школи, вміння передати власні знання майбутнім учням. Такий диригент проявляє себе як розвинена особистість, що дотримується етики та моралі, професійного кодексу, завжди готовий до співробітництва та співпраці.

Однією з важливих рис діяльносної полівекторності в підготовці оркестрових диригентів є виховання відданості власній країні, українській культурі, національним традиціям, тому підготовка майбутнього спеціаліста в традиціях національного музичного виконавства є частиною підготовки диригента.

Висновки. Діяльна полівекторність в підготовці оркестрових диригентів – це комплексна робота з опанування багатостилістичних технік диригування, де обов'язковими є високий рівень базової музичної освіти, ерудованість, вмотивованість, організаційні вміння, фізична форма, високі моральні якості, готовність до наставництва, наслідування національних традицій та традицій диригентської школи тощо. Усі ці складові діяльності диригента є частиною системного підходу, де реалізується аналітична, виконавська, управлінська, репетиційна, а також проєктна діяльність.

Діяльність оркестрового диригента передбачає також наявність вмінь режисера, менеджера, психолога та педагога. Диригент має ставити перед колективом ясні та чітко сформульовані творчі завдання, координувати та синхронізувати виконання окремих музикантів в єдине ціле, вказувати на технічні недоліки та виконавські прийоми для їх подолання.

Особливу увагу в підготовці оркестрових диригентів в Україні, на нашу думку, слід приділити морально-психологічній підготовці професіонала, формуванню стійкої особистості, що є нечутливою до професійної деформації та морального вигорання. Полівекторність передбачає наявність у диригента здатності до самоаналізу, самовдосконалення, що забезпечує своєчасне відчуття змін та появу нових напрямів в культурі, ідеології, мистецтві, музиці та творчості. Особистісні зміни в ході навчання та практичної діяльності можуть бути забезпечені на умовах свідомого розуміння необхідності працювати та здобувати знання. А з боку наставника та закладу вищої освіти – це створення комфортного психологічного середовища для професійної рефлексії майбутнього диригента. Це допомагає не тільки брати знання від наставника, але й мотивує до самостійного формування системи знань, самовдосконалення, підвищення самоєфективності.

Література

1. Ashikhmina N., Korchevna S. Cultural context as the basis of art and pedagogical dialogue. *Revista inclusions*. 2021. Vol. 8(1), Pp. 144–153.
2. Biasutti M. Orchestra rehearsal strategies: Conductor and performer views. *Musicae Scientiae*. 2013. Vol. 17(1), Pp. 57–71.
3. Farberman H. Training conductors. In Bowen J. A. (Ed.). *The Cambridge companion to conducting*. 2003. Pp. 249–261.
4. Khalikulova G. Fundamentals of modern conducting. *Science and Education*. 2023. Vol. 4(3). P. 525–531.
5. Schmidt S., Längler M., Altenbuchner A., Kobl L., & Gruber H. Acquiring the Art of Conducting: Deliberate Practice as Part of Professional Learning. *Journal of Advanced Academics*. 2021. Vol. 32(3), P. 354–379.
6. Sverliuk Y., Oleksiuk O., Grinchenko B., Mazur D., Fabryka-Protska O. Actualization of the professional self-concept in the future orchestra conductors training. *Laplage em Revista*. 2021. 7(Extra-E). P. 1–12.
7. Тошматов Е. Дирижёрлик санъати. Ташкент, 2005. 251 с.
8. Ripley R. The orchestra speaks. *The Cambridge companion to conducting*. 2003. Pp. 79–90.
9. Ziegler A., Debatin T., Stoeger H. Learning resources and talent development from a systemic point of view. *Annals of the New York Academy of Sciences*, 2019. 1445, 39–51. URL: <https://doi.org/10.1111/nyas.14018>

Reference

1. Ashikhmina, N. & Korchevna, S. (2021). Cultural context as the basis of art and pedagogical dialogue. *Revista inclusions*. Vol. 8(1). P. 144–153. URL: <https://revistainclusiones.org/index.php/inclu/article/view/1> [in English].
2. Biasutti, M. (2013). Orchestra rehearsal strategies: Conductor and performer views. *Musicae Scientiae*. Vol. 17(1), p. 57–71. URL: <https://doi.org/10.1177/1029864912467634> [in English].
3. Khalikulova, G. (2023). Fundamentals of modern conducting. *Science and Education*. 4(3). P. 525–531 [in English].
4. Farberman, H. (2003). Training conductors. In Bowen J. A. (Ed.). *The Cambridge companion to conducting*. Cambridge University Press [in English].

5. Schmidt, S., Längler, M., Altenbuchner, A., Kobl, L. & Gruber, H. (2021). Acquiring the Art of Conducting: Deliberate Practice as Part of Professional Learning. *Journal of Advanced Academics*. Vol. 32(3). P. 354–379. URL: <https://doi.org/10.1177/1932202X21995931> [in English].
6. Sverliuk, Y., Oleksiuk, O., Grinchenko, B., Mazur, D. & Fabryka-Protka, O. (2021). Actualization of the professional self-concept in the future orchestra conductors training Laplage em Revista. 7(Extra-E). P. 1–12. URL: <https://doi.org/10.24115/S2446-622020217Extra-E1155p.1-12> [in English].
7. Toshmatov, E. (2005). Dirizhorlik sanati. Tashkent [in Uzbek].
8. Ripley, R. (2003). The orchestra speaks. In Bowen J. A. (Ed.), *The Cambridge companion to conducting*. Cambridge University Press. p. 79–90 [in English].
9. Ziegler, A., Debatin, T., Stoeger, H. (2019). Learning resources and talent development from a systemic point of view. *Annals of the New York Academy of Sciences*. 1445. P. 39–51. URL: <https://doi.org/10.1111/nyas.14018> [in English].

Shumskyi M.

National Artist of Ukraine
 Professor, Head of the Department of Vocal and Instrumental Training
 Nizhyn Mykola Gogol State University,
 Professor of the Department of Orchestral Conducting and Instrumentation
 Ukrainian National Tchaikovsky Academy of Music
 maestro_shumskyi@ukr.net
 orcid.org/0000-0002-0377-973X

ACTIVITY MULTI-VECTOR NATURE OF MODERN MASTER'S TRAINING OF ORCHESTRAL CONDUCTORS

The increased attention of educators of artistic fields to modern methods of training specialists around the world is explained by the fact that the educational system takes into account and promptly responds to the requirements of modern society. The training of orchestral conductors is no exception. Practicing and improving the methodology of training orchestral conductors should begin with the complexity, systematicity and multi-vector nature of the formation of the higher education seeker's personal activity professionalism, which involves the introduction of a comprehensive methodology as an innovative technology focused on modern demands in this profession. The relevance of the presented academic paper lies in outlining this issue. The purpose of the research is to determine the essence of the concepts of «conducting», «conducting technique», «conducting skill», «activity multi-vector nature»; also, the components and algorithm of training conductors have been considered, determining the content of curricula for training specialists who plan to devote themselves to the profession of the conductor; the knowledge and skills necessary to work in this field have been presented; the main problematic issues of training methods for conductors, the role of natural gifts and the need for active professional training and continuous technical and theoretical improvement have been examined. The comprehensive approach to the methodology is used in order to consider the activity multi vector nature in training of orchestral conductors. This includes the descriptive method, analysis and synthesis, as well as interdisciplinary research methods, comparative and contrastive methods. The main hypothesis of the research is the suggestion that the formation of activity multi-vector nature in the process of master's training of orchestral conductors should be multi-purpose. It should take place in parallel with the in-depth acquisition of music-theoretical knowledge, orchestral practice and the formation of innovative concepts of curricula and training programs in terms of artistic content, as well as in synergy with professional artists – practitioners, mentors. The study of individual components of the activity multi-vector nature of orchestral conductors, further development of effective concepts of the content of conducting education, the formation of innovative individual training programs in conducting, and the expansion of the scope of application of higher education seekers' practical experience in concert and performance practice are promising.

Key words: activity multi-vector nature, conducting skills, teaching methods, orchestral conductor, higher music education.